

## ANALÝZA

29. 7. 2014

### Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza trhu práce se zaměřuje na mezinárodní srovnání indikátorů strategie zaměstnanosti - Evropa 2020. Ta má v horizontu této dekády za cíl zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 % a zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let nejméně na 40 %. Druhá část analýzy je věnována nezaměstnanosti.

#### Plnění kritérií zaměstnanosti podle strategie Evropa 2020

Míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let dosahovala v 1. čtvrtletí 2014 v zemích EU28 68,4 %. Míra zaměstnanosti žen byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů o více než 11 procentních bodů. V průběhu roku celková míra zaměstnanosti členských zemí EU vzrostla o 0,8 p. b. Při stejném nárůstu zaměstnanosti žen se zaměstnanost mužů zvýšila o něco méně (0,7 p. b.).

Při pohledu na tabulku seřazenou od nejvyšších hodnot k nejnižším je patrné, že míra zaměstnanosti se dlouhodobě udržuje na vysokých hodnotách v severských státech a v zemích západní Evropy. Nejvyšší úroveň zaměstnanosti, která se meziročně ještě zvýšila, se udržela ve Švédsku (v 1. čtvrtletí 2014 to bylo 78,8 %). Nejvyšší míra zaměstnanosti mužů byla v prvním čtvrtletí 2014 v Německu a ve Spojeném království (81,3 %). Německo se dlouhodobě udržuje na prvních příčkách i v zaměstnanosti žen (2. místo se 72,3 %). Nejvyšší úroveň zaměstnanosti žen však už několik čtvrtletí po sobě dosahuje s vysokým náskokem (4,3 p. b.) Švédsko. Rozdíly v zaměstnanosti mužů nejsou mezi zeměmi EU tak výrazné.

V 1. čtvrtletí 2014 cílovou úroveň 75 % překonaly celkem čtyři státy (Švédsko, Německo, Spojené království a Nizozemsko). Největší meziroční propad míry zaměstnanosti o 1,2 p. b. lze pozorovat na Kypru. Až ve 21 zemích EU28 se celková míra zaměstnanosti během roku zlepšila. Výrazný meziroční nárůst přesahující 4 procentní body lze sledovat v Maďarsku a v Chorvatsku. Chorvatsko ale zároveň spolu s Řeckem, Španělskem a Itálií patří mezi země s nejnižší úrovní zaměstnanosti. Všechny tyto země jižní a jihovýchodní Evropy se v 1. čtvrtletí 2014 nedostaly přes hranici 60 %. Nejhorší situace byla v Řecku, kde pracovala o něco více než polovina populace ve věku 20-64 let.

Mezi země, kde došlo k nadprůměrnému meziročnímu nárůstu míry zaměstnanosti (v sledovaném období nárůst o 1,1 p. b.), patřila i Česká republika. V 1. čtvrtletí 2014 se Česká republika zařadila na sedmé místo mezi zeměmi EU28, a tak kromě zmiňovaných zemí s nejvyšší mírou zaměstnanosti, byla vyšší míra zaměstnanosti pouze v Rakousku a Dánsku. Míra zaměstnanosti v ČR (72,7 %) převyšovala průměr EU28 o 4,3 procentní body. Ze sousedních států byla nejvyšší míra zaměstnanosti v Německu (76,9 %), vyšší byla i v Rakousku (74,6 %). U dvou zbylých sousedů byla celková zaměstnanost nižší a dosahovala stejné úrovně 65,1 %. Česká republika se vyznačuje jednou z nejvyšších měr zaměstnanosti

**ANALÝZA**

mužů. V 1. čtvrtletí 2014 zaostala pouze o jednu desetinu procentního bodu za zmiňovanou dvojicí v čele, Německem a Spojeným královstvím, a dosahovala tak úrovně 81,2 %.

**Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)**

Země	1. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 1.Q 2014-1.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	78,8	81,0	76,6	0,1	-0,2	0,6
Německo	76,9	81,3	72,3	0,5	0,4	0,4
Spojené království	75,7	81,3	70,2	1,4	1,6	1,1
Nizozemsko	75,5	80,8	70,2	-1,0	-0,5	-1,5
Rakousko	74,6	78,7	70,5	0,2	0,1	0,4
Dánsko	74,4	78,0	70,7	-0,6	-0,4	-0,9
<b>Česká republika</b>	<b>72,7</b>	<b>81,2</b>	<b>64,0</b>	<b>1,1</b>	<b>1,1</b>	<b>1,0</b>
Estonsko	72,4	76,2	68,7	0,2	1,0	-0,7
Finsko	72,0	72,8	71,2	-0,3	-0,4	-0,1
Lucembursko	71,5	76,5	66,5	0,8	-1,0	2,6
Lotyšsko	70,4	71,8	69,1	1,6	1,2	1,9
Litva	70,3	71,5	69,2	1,8	2,2	1,4
Francie	69,5	73,1	66,0	0,6	0,1	1,1
<b>EU28</b>	<b>68,4</b>	<b>74,0</b>	<b>62,8</b>	<b>0,8</b>	<b>0,7</b>	<b>0,8</b>
Belgie	67,0	71,7	62,2	0,3	-0,1	0,6
Portugalsko	66,5	69,8	63,4	2,2	2,5	2,1
Slovensko	66,4	69,7	63,0	0,0	-0,6	0,6
Kypr	66,2	70,9	62,0	-1,2	-2,0	-0,3
Irsko	66,0	71,7	60,5	1,7	2,4	1,0
Maďarsko	65,8	72,5	59,3	4,5	5,7	3,3
Malta	65,2	79,9	50,1	1,2	0,8	1,6
Polsko	65,1	71,8	58,5	1,5	1,0	2,0
Slovensko	65,1	71,8	58,3	0,2	-0,6	0,9
Rumunsko	64,2	72,2	56,1	1,9	2,3	1,4
Bulharsko	63,0	66,1	59,9	1,3	1,8	0,8
Itálie	59,2	68,8	49,8	-0,5	-0,8	0,0
Španělsko	58,5	63,1	53,9	0,5	0,6	0,6
Chorvatsko	57,2	62,6	51,8	4,9	5,4	4,4
Řecko	52,5	61,9	43,4	-0,5	-0,6	0,1

Zdroj: Eurostat

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Vyšší vzdělání obecně zabezpečuje lepší uplatnění na pracovním trhu. Ačkoliv došlo mezi lety 2003 až 2013 ke zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let v EU v průměru o 12,2 p. b., požadovanou hranici se zemím EU prozatím nepodařilo naplnit (za rok 2013 podíl dosahoval 36,8 %). V 1. čtvrtletí 2014 byl podíl vysokoškolsky vzdělaných osob za průměr EU28 37,4 %, čím se hranice 40 % zase o něco přiblížila. Celkově se ženy v dané věkové

## ANALÝZA

kategorii vyznačují vyšší úrovní vzdělání než muži. Ve sledovaném čtvrtletí tvořilo výjimku pouze Německo, kde byl podíl vysokoškolsky vzdělaných 30-34letých žen o 2,4 p. b. nižší než mužů.

**Tabulka 2 Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let (v %)**

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8) <sup>1</sup> 1.Q 2014		
	celkem	muži	ženy
Litva	50,9	42,7	59,1
Kypr	50,9	44,5	56,6
Lucembursko	50,7	50,8	51,0
Švédsko	50,0	42,7	57,7
Irsko	48,8	43,3	54,0
Spojené království	47,0	44,1	50,1
Finsko	45,3	38,1	52,5
Estonsko	45,1	34,2	56,8
Belgie	44,4	36,8	52,2
Francie	43,0	38,7	47,2
Španělsko	42,6	37,1	48,2
Nizozemsko	42,2	38,6	45,9
Polsko	40,8	33,4	48,5
Rakousko	40,0	38,1	42,0
Dánsko	39,8	32,8	46,7
Lotyšsko	39,1	30,0	48,4
Slovinsko	39,0	28,1	51,2
<b>EU28</b>	<b>37,4</b>	<b>33,3</b>	<b>41,4</b>
Řecko	36,4	32,6	40,3
Maďarsko	32,2	26,5	38,0
Německo	31,6	32,8	30,4
Chorvatsko	31,4	25,6	37,4
Bulharsko	30,6	22,6	39,1
Portugalsko	30,0	22,2	37,3
<b>Česká republika</b>	<b>27,4</b>	<b>24,3</b>	<b>30,7</b>
Slovensko	27,1	23,7	30,7
Rumunsko	25,6	23,8	27,6
Malta	25,2	21,8	28,7
Itálie	23,9	19,0	28,7

Zdroj: Eurostat

Podle výsledků VŠPS za 1. čtvrtletí 2014 se Česká republika s dosaženým podílem 27,4 % zařazuje mezi země s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku

<sup>1</sup> od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje klasifikaci ISCED 97)

## ANALÝZA

30–34 let. Za poslední roky ale tento podíl v naší zemi výrazně vzrostl (mezi lety 2003 a 2013 až o 14,2 p. b.).

Nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob než v České republice byl na Slovensku (27,1 %), v Rumunsku (25,6 %), na Maltě (25,2 %) a v Itálii (23,9 %). V 1. čtvrtletí 2014 splňovalo požadovanou hranici 40 % celkem 14 zemí. Těsně pod touto úrovní, s rozdílem 0,2 p. b., zaostalo Dánsko. Ze sousedních států se nad úroveň EU28 (37,4 %) pohybovalo Polsko a Rakousko, které zároveň patřily mezi státy, které hranici 40 % překonaly. Pod úrovní EU28 pak bylo Německo (31,6 %) a zmíněné Slovensko.

### Nezaměstnanost

Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti. V 1. čtvrtletí 2014 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR (6,9 %) o 4,2 p. b. nižší než průměr EU. Pod úrovní EU byla míra nezaměstnanosti žen i mužů. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se řadí Malta, Německo a Rakousko. V Rakousku byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší a dosahovala pouze 5,4 %. V porovnání s dalšími sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (14,1 %), vyšší byla i v Polsku (10,7 %). Pouze ve dvou zemích byla v 1. čtvrtletí 2014 míra nezaměstnanosti mužů pod hranicí 6 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti 15-64letých mužů byla v Rakousku (5,4 %), a druhá nejnižší byla právě u nás, v České republice (5,9 %).

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. V 1. čtvrtletí 2014 patřily poslední příčky Řecku a Španělsku. U obou zemí se míra nezaměstnanosti pro sledovanou věkovou skupinu pohybuje od 3. čtvrtletí 2012 nad úrovní 25 %.

**Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)**

Země	1. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 1.Q 2014 - 1.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Rakousko	5,4	5,5	5,4	0,0	-0,2	0,3
Německo	5,6	6,1	5,1	-0,3	-0,4	-0,2
Malta	6,1	6,5	5,4	0,1	0,2	-0,3
Lucembursko	6,6	8,4	4,3	1,1	2,8	-1,1
Spojené království	6,8	7,2	6,4	-1,1	-1,3	-0,9
<b>Česká republika</b>	<b>6,9</b>	<b>5,9</b>	<b>8,1</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,8</b>	<b>-0,5</b>
Nizozemsko	7,5	7,7	7,3	1,0	0,8	1,2
Rumunsko	7,5	8,4	6,4	-0,3	-0,1	-0,5
Dánsko	7,6	7,3	8,0	-0,3	-0,6	0,2
Maďarsko	8,4	8,2	8,5	-3,4	-4,3	-2,5
Estonsko	8,7	9,5	7,8	-1,5	-1,5	-1,6
Belgie	8,8	9,3	8,1	0,3	0,4	0,0
Švédsko	8,8	9,2	8,4	0,0	0,1	-0,1
Finsko	9,2	10,0	8,3	0,3	0,1	0,4

#### Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: [www.czso.cz](http://www.czso.cz) | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: [infoservis@czso.cz](mailto:infoservis@czso.cz)

## ANALÝZA

Francie	10,3	10,8	9,8	-0,2	0,0	-0,3
Polsko	10,7	10,4	11,1	-0,7	-0,5	-0,9
Slovinsko	11,0	10,3	11,8	-0,2	-0,5	0,0
<b>EU28</b>	<b>11,1</b>	<b>11,2</b>	<b>11,0</b>	<b>-0,4</b>	<b>-0,5</b>	<b>-0,4</b>
Lotyšsko	12,1	14,0	10,3	-1,2	-0,9	-1,4
Irsko	12,3	14,2	10,0	-1,6	-2,1	-1,1
Litva	12,6	14,3	11,0	-0,7	-0,8	-0,6
Bulharsko	13,1	14,1	12,1	-0,7	-1,2	-0,2
Itálie	13,8	13,2	14,6	0,8	1,0	0,6
Slovensko	14,1	14,3	14,0	-0,5	0,1	-1,1
Portugalsko	15,7	15,8	15,6	-2,8	-3,1	-2,6
Kypr	17,2	18,0	16,2	1,1	1,5	0,6
Chorvatsko	19,0	17,4	20,7	0,6	-1,3	2,6
Španělsko	26,0	25,5	26,7	-1,1	-1,3	-0,7
Řecko	28,0	25,2	31,6	0,4	0,3	0,4

Zdroj: Eurostat

Pokud se podíváme na míru nezaměstnanosti dle regionálního členění NUTS 2<sup>2</sup> v evropském měřítku, mezi jednotlivými regiony najdeme ještě větší diference. V roce 2013 byla nejnižší míra nezaměstnanosti 15letých a starších osob v německém Oberbayernu a dosahovala pouze 2,6 %. Mezi oblasti s nejnižší mírou nezaměstnanosti patří i Praha, která s mírou nezaměstnanosti 3,1 % se zařadila na 6. místo z celkového počtu 272 regionů EU. Na druhém konci pomyslného žebříčku jsou převážně regiony Španělska. V španělském regionu Andalucía dosahovala míra nezaměstnanosti až 36,2 %. Rozdíl mezi regionem s nejnižší a nejvyšší mírou nezaměstnanosti tak byl propastných 33,6 p. b.

**Tabulka 4 Míra nezaměstnanosti 15letých a starších ve vybraných regionech NUTS 2 členských zemí EU (v %)**

Region NUTS2	2013
<b>Nejnižší</b>	
Oberbayern (Něm.)	2,6
Freiburg (Něm.)	2,9
Salzburg (Rak.)	2,9
Tübingen (Něm.)	3,0
Tirol (Rak.)	3,0
Praha (ČR)	3,1
Mittelfranken (Něm.)	3,1

<sup>2</sup> označením NUTS 2 se v České republice vymezuje územní jednotka na úrovni oblasti, tj. Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko

**ANALÝZA**

Trier (Něm.)	3,1
Vorarlberg (Rak.)	3,2
Niederbayern (Něm.)	3,3
<b>Nejvyšší</b>	
Andalucía (Špan.)	36,2
Ciudad Autónoma de Ceuta (Špan.)	34,8
Extremadura (Špan.)	33,9
Canarias (Špan.)	33,7
Ciudad Autónoma de Melilla (Špan.)	32,5
Dytiki Makedonia (Řecko)	31,8
Kentriki Makedonia (Řecko)	30,0
Castilla-la Mancha (Špan.)	30,0
Región de Murcia (Špan.)	29,0
Réunion (Francie)	28,9

Zdroj: Eurostat

**Kontakt**

Lukáš Savko

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 052 183

E-mail: [lukas.savko@czso.cz](mailto:lukas.savko@czso.cz)